הלכה · משנה תורה · מפרשים · מלאכת שלמה · ספר משפטים

מלאכת שלמה על משנה תורה, הלכות נחלות

רבי שלמה חכים

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

מלאכת שלמה על משנה תורה, הלכות נחלות

רבי שלמה חכים

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/מלאכת-שלמה-על-משנה-תורה-הלכות-נחלות/
הקובץ נוצר ב־20 בנובמבר 2026 מגרסה v39-202611200317 של הספרייה.

תוכן העניינים

פרק א 4
הלכה ג 4
פרק ד 4
הלכה ו 4
פרק ט 6
הלכה ב 6
פרק י 7
הלכה ג 7
פרק יא 7
הלכה ג 7
הלכה ה 7

פרק א

הלכה ג

לא היה אביו קיים מעיינין על זרע האב שהן אחי המת וכו'. כתב הרמב"ן עה"ת בפרשת פינחס וז"ל ונתתם את נחלתו לאחיו קבלו רז"ל כי האב יורש את בנו כאשר אין לו זרע וכו' ועוד כי הירושה היא בשלשלת הזרע ביוצאי חלציו לא בצדדים א"כ ונתתם את נחלתו לאחיו משמוש נחלה שהאב יורש בקבר וממנו תבא לאחים וכו' יעו"ש ועיין בב"י סי' רנ"ג סל"ג שכתב וז"ל ולא אמרו ירושה אין לה הפסק אלא בנותן לבנו ויש לבן זה בנים או אחים דלאו מכח האב הנותן ירתי וכו' יעו"ש דמשמע דאח לאו מכח האב שיורש בקבר ומנחיל לבנו הוא דיורש האח אלא מאחיו יורש כנראה שהוא היפך מ"ש משם הרמב"ן ז"ל אשר מכח זה כתב מהרש"ך ז"ל בח"ג סי' י"ב דמילת אחים ט"ס הוא וצריך למוחקה דהאחים הם יורשים מכח האב ויכול להתנות עליהם עיין במרן החבי"ב ז"ל בסי' רנ"ג הגה"ט אות ע"ג.

וראיתי למרן החבי"ב ז"ל בסי' רע"ו הגה"ט אות ט' שכתב וז"ל מנהג רומאנייא שנוהגים שכשמתה האשה בחיי בעלה והניחה זרע של קיימא שחולקים הזרע עם האב ויש להסתפק אם מתה לאה והניחה ב' בנים וחלקו עם האב ומת האב אח"כ ואח"כ מת אחד מן הבנים אם האח יורשו או אביו יורשו בקבר ונפק"מ אם יש בע"ח לאביו שגובה מאותה ירושה מהראנ"ח ח"א סי' ק' ועיין שם מה שהקשה מרן ז"ל ודוק שלא זכיתי להבינם היטב.

פרק ד

הלכה ו

מי שהיתה לו שפחה והוליד וכו'. עיין בהרב המגיד ז"ל שהאריך לבאר דעת רבינו ז"ל וראיתי למהריב"ל ז"ל בח"ג סי' מ"ה שהקשה לרבינו דיש לתמוה איך לא הזכיר סברת רב נטרונאי גאון דכתב הרי"ף בפ"ב דיבמות דה"מ בשפחה דאחרים אבל שפחה דידיה אע"ג דלא נקטא גיטא דחירותא בתו היא וכ' עוד דעוד נמי סברת גאון אחר דמספקא ליה מילתא לחומרא נקטינן וכו' יעו"ש. ולענ"ד נראה דשפיר כתבם רבינו בפ"י מהל' גרושין וכאן נמי כתבם לענין ירושה וזה דמ"ש ויש מי שלא חלק בין כשרים לשאר העם אלא לענין שלא ימכרוהו אחיו בלבד וזה הוא סברת יש מסתפקים ומ"ש ויש מי שהורה שאפי' ליורשו לא נחלוק בישראל וכו' זהו סברת רב נטרונאי ז"ל ומאי דשייך לענין איסורא כתבם בקיצור בפי' מהל' גרושין.

עוד כתב הרב ז"ל ע"ד רבינו וז"ל ויש להסתפק אי ס"ל להרב ז"ל דדוקא גבי ממון הוא דמהימן מטעם מיגו משום דירושה בידו הוא להנחילו ולתת לו נכסיו במתנה אבל לגבי איסורא בן כזה הרי הוא כנכרי ואם אין לו לאביו זרע אשתו חולצת או מתיבמת וכו' יעו"ש שרצה להוכיח מדברי הרב המגיד ז"ל ולבסוף הניחו בספק עיין במהרשד"ם חיו"ד סי' קצ"ו שכתב וז"ל ולא עוד אלא שאני אומר שאפי' התם לא כתב הרמב"ם אלא שאינו נושא לכתחילה אבל אם נשא בדיעבד נראה ודאי דלא פליג הרב ז"ל יעו"ש ועיין במבי"ט ח"ב סי' ל"ה שנראה מדבריו שהבין דפליג.

ודע דהרא"ש ז"ל בפ"ב דיבמות הביא הך סברת הגאוני' וכתב וז"ל הילכך הבא על שפחתו ודאי ששחררה מעיקרא ולא מפליגינן בין בא עליה דרך אישות לדרך זנות וכו' והרמב"ם ז"ל לא נראו דברי הגאונים ואין דבריו נראים עכ"ל ולכאורה קשה דכאן מסכים עם סברת הגאונים דס"ל דאין אדם עושה בעילתו בעילת זנות ומשו"ה אמרינן דשחררה קודם ביאה ואילו בפ' הזורק גט (גיטין דף פ"א) כתב וז"ל אבל אם ראו עדים שבעל אשה מעלמא אין חוששין לקידושין דהא אמר ר' אליעזר פנוי הבא על הפנויה עשאה זונה ולא אמרינן שלשם קידושין בעל ולא מפליג בין בעל בפני עדים ובין שלא בפני עדים וכן נושא אדם אנוסת אביו ומפותת אביו ולא חיישינן שמא בעל לשם קדושין והויא אשת אביו וכ"כ הרמב"ם ז"ל ע"כ הרי דכאן הסכים לסברת רבינו וי"ל דלא דמי דאף דכתב הכא דהבא על שפחתו דודאי שחררה היינו לומר דלא עבד איסורא רבה אבל אותה ביאה מיהא באיסורא דזנות עבדא מידי דהוי אבעל אשה ישראלית והוא ע"ד שכתב הרה"מ ז"ל בדעת רבינו שמדקדקין בין איסור לאיסור יעו"ש.

וראיתי למהריב"ל ז"ל בח"א דף מ' שהקשה במ"ש הטור בשם הגאונים ז"ל דמסתפקא בהאי מילתא ואזלינן בה לחומרא שאם אין לו זרע אלא אותו בן משפחתו דאשתו חולצת ולענין ממונא אזלינן ביה לקולא ולא ירית אבל איהו גופיה לא מצו מזבני ליה ירתי וכו' דצ"ע בדברי גאון מהא דאמרינן בפ' החולץ ספק ויבם שבאו לחלוק בנכסי מיתנא ספק אמר אנא בר מיתנא אנא ונכסי דידי הוא ויבם אמר את ברא דידי את ולית לך בנכסי מידי הוי ממון המוטל בספק וחולקין וא"כ היה מן הראוי שיאמר הגאון שיחלוקו בן השפחה עם האח היורש או עם הקרובים ועל צד הדוחק י"ל דהגאון מיירי שיש לו בן אחר ודמי למאי דאמרינן התם ספק ובני יבם שבאו לחלוק בנכסי יבם וכו' יעו"ש. ולענ"ד נראה לתרץ בעד הגאונים ז"ל במ"ש הרא"ש שם וז"ל ותימה ולימא ליה יבם דל מהכא היבום שזכיתי בנכסים מכח היבום אני יורש של מיתנא ואתה ספק ותנן הוא לא יורש אותו אלא הקרוב קרוב יורש כי הוחזקה נחלה לאותו שבט והוא לא יוציא הנחלה מספק ונ"ל

שהסבא קיים הילכך מכח קורבא אין היבם זוכה בנכסים והוא צריך לזכות מכח דאת ברי וזו טענת ספק הוא וכו' יעו"ש הרי דהא דאמרינן יחלוקו הוא מסיבה שהסבא קיים אבל היכא דליכא יבם גם את הכל יקח כי הוחזקה הנחלה לאותו שבט ואין הספק נוטל כלום ובנדון זה נמי אין בן השפחה זה נוטל חלק בנכסים משום דספק שחררה ואפשר שזהו דעת הגאונים ואף דרבינו פליג אהרא"ש מ"מ דעת הגאונים בזה כהרא"ש ז"ל ודוק.

פרק ט

הלכה ב

היו היורשים גדולים וקטנים וכו'. כתב הרב משפט צדק בח"ב סי' נ"ט בתוך התשו' וז"ל ומה שנשאלנו אם כפי הדין יוכל שמעון ליטול לו בריוח להיותו מתעסק בשותפות בנכסי אביהם וכו' יעו"ש שהאריך ומסיק אם מה שהשביח מחמת שהוציא הוצאות יותר בזה נכנסו בפלוגתא דרבוותא אם יטול כל השבח שגרם מחמת היציאות עצמו או יטול שיעור ההוצאות וכן אם נזונים מתפיסת הבית הדין הוא כך דדעת הראב"ד לא כן כשאין נזונים מתפיסת הבית שיהיה נידון כיורד שלא ברשות אכן ליטול הוצאת שיעור השבח וכמ"ש לעיל ואם הוא מוחזק יכול לומר קים לי וא"כ יכול ליקח כל הריוח ואפי' אינם זנים יחד יראה לומר דאחר שכל הפוסקים סתמו נראה דפליגי על הראב"ד שאם לא כן הוו שתקי וזה אם יראה בעיני חכמי הדור יעו"ש.

וראיתי למרן החבי"ב ז"ל בסי' רפ"ז הגה"ט אות ה' ובתשו' חו"מ ח"ב סי' ע"ט שהקשה בדברי הרב טובא וכתב בתוך דבריו וז"ל והנני יוסיף להפליא על בעל משפט צדק ז"ל שכתב בסי' הנזכר דמ"מ יכול המוחזק לומר קי"ל כהראב"ד ואתמהא כיון שהוא סובר דמאחר דכל הפוסקים סתמו דבריהם לא ס"ל כהראב"ד כיון שהוא יחיד איך יכול המוחזק לומר קי"ל כיון דהוא יחיד יעו"ש שנדחק לתרץ. ולענ"ד כשאני בעצמי איני מבין מדברי הרב משפט צדק שהוא מדבר שאם שמעון התובע מוחזק בשבח זוכה בכל דאומר קי"ל כמ"ד דאם השביח מחמת נכסים השבח לעצמו ר"ל כל השבח ואפי' אינם זנים יחד נגד סברת הראב"ד ומזה הטעם בעצמו מאחר שכל הפוסקים סתמו דבריהם נראה דפליגי דלא ידענא מאי סימנים מצא בדברי הרב משפט צדק להבין זה וצריך ליישב.

פרק י

הלכה ג

בד"א בבגדי חול אבל בגדי שבת וכו'. כתב הטור ז"ל בסי' רפ"ח דמה שאין שמין בגדי חול הוא משום שמתביישין להביאם לבי"ד אבל בגדי שבת ויו"ט שמין שיכולו להביא הבגדים לבי"ד ומרן החבי"ב ז"ל שם בהגב"י אות ח' כתב דלהרמ"ה דס"ל דהתם הוא משום דלא מצי אמר כי שתיקנא אדעתא דתפיסנא בה בשעת חלוקה הוא דהא איהו גופיה לית ליה זכותא בגוויהו וכו' אף בגדי שבת ויו"ט אין שמין ומכאן דהמקדיש נכסיו אין לו בכסות אשתו ובניו אף בבגדי שבת ויו"ט וכו' ומיהו אפשר דהרמ"ה יחלוק בין בגדי שבת ויו"ט לבגדי חול במקדיש דלא יחלוק כאן על שאר המפרשים יעו"ש ולא ידעתי אמאי לא הזכיר הרב ז"ל להרב שלטי הגבורים שהכניס בספק זה ותלה הדין שבכאן לדין המקדיש לענין בגדי שבת ככל דברי הרב ז"ל וכ"כ בפ' יש נוחלין וכמו שהזכירו לקמן באות ט' לענין מתנה וכמו"כ יש להקשות שם ונ"ל דאין ללמוד דין זה וכו' אבל להרמ"ה דס"ל וכו' יעו"ש והרואה דברי הש"ג יראה דלדעת הרמ"ה לא אמרו ודוק.

פרק יא

הלכה ג

מי שהיו בידו שכר של יתומים וכו'. כתב הסמ"ע ז"ל בסי' ר"צ סק"ב וז"ל אם יוליכנו לשוק שמא יארע אונס נראה דוקא כאן דאיכא חששת הפסד משני צדדים משו"ה התירו לו לעשות כבשלו אבל אם אין לפנינו כי אם חשש צד אחד בזה כתב הטור ז"ל בסי"א דלא יאמר אעשה כבשלי אלא יעשה ע"פ בי"ד אם לא שהוא אפוטרופוס ע"כ וכתב מרן החבי"ב ז"ל בהגב"י אות מ"ט וז"ל ולא ירדתי לסוף דעתו דרבינו בעה"ט אפי' איכא פסידא מב' צדדים כתב דלא יעשה כי אם ע"פ בי"ד ואולי ט"ס הוא וצ"ל בזה ס"ל כמ"ש אעשה וכו' ואפשר דס"ל להסמ"ע ז"ל דיש כאן ג' מדרגות וכו' יעו"ש שרצה להסכים דעת רבינו והטור כאחד. ולענ"ד נראה דדעת הסמ"ע ז"ל הוא דבדאיכא שני צדדים ס"ל בפי' דיעשה כבשלו ובדליכא כ"א צד אחד לא גילה דעתו כי אם הטור כתב שצריך להימלך בבי"ד היכא שאינו אפוטרופוס ובא הסמ"ע לומר דכשהוא אפוטרופוס א"צ לימלך וק"ל.

הלכה ה

אבל אפוטרופוס שמינה אבי יתומים וכו'. כתב הרב המגיד ז"ל וז"ל עוד נחלקו המפרשים בדין פשיעת אפוטרופוס שהרמב"ן סבור שאפוטרופוס שמינהו אבי יתומים

שפשע פטור אפי' באו עדים אבל אפוטרופוס שמינהו בי"ד כנושא שכר חייב אפי' בגנבה ואבידה וכ"ש בפשיעה ויש מחייבים כל אפוטרופוס בפשיעה והוא דעת רבינו האיי ז"ל ולזה הסכים הרשב"א וכו' יעו"ש והנה מ"ש בדעת הרשב"א ז"ל שהוא מן המחייבים הוא ממ"ש בחי' בפ' הנזיקין בסוגיין דפסקו בגמ' הלכה כאבא שאול דאמר מינוהו בי"ד ישבע שהביא מחלוקת הרמב"ן דס"ל מינוהו בי"ד פטור אפי' מפשיעה ובמינהו אבי יתומים חייב אפי' בגנבה ואבידה ורבינו האיי ור"י בעל התוס' ז"ל סבירא להו דבין מינהו אבי יתומים ובין מינוהו בי"ד חייב וכתב וז"ל ונראין דבריהם דההיא דפ' המפקיד ראיה גדולה היא דהא דלא קאי ההוא דינא התם לאו מהאי טעמא הוא וכדאיתא התם ע"כ הרי דס"ל כרבינו האיי ור"י בעל התוס' ולא כמו שדחה הרמב"ן ראיית רבינו האיי ז"ל דהא לא קאי ההוא דינא במסקנא לאו מהאי טעמא הוא דלא קאי. **וראיתי** להרשב"ש ז"ל בתשו' סי' שע"ג שכתב וז"ל ואע"ג שהרמב"ן סובר שאפוטרופוס שמינהו אבי יתומים שפשע פטור והביא לזה ראיות רבות וכן נראה שהיא סברת הרשב"א בחי' והוסיף עוד לברר דעתו כן בתשו' אבל מינהו בי"ד מודה שחייב לשלם וכו' יעו"ש ולא זכיתי להבינו דאדרבא בחי' נראה כמ"ש הרב המגיד דהרשב"א ז"ל בסברת רבינו האיי ודעימיה כמבואר. ומהרשד"ם בחו"מ סי' שי"ד דקדק מדברי הרה"מ הללו וז"ל ומדקאמר ונחלקו המפרשים נראה שסברת הרמב"ן לאו סברא יחידית היא אלא דאחרים סברי כוותיה זולת הרמב"ן ועוד שהרב חיים הכהן ז"ל מסכים עמו וכו' יעו"ש ולענ"ד דקדוק זה איני מכירו ויותר נראה לדקדק ממ"ש הרשב"א ז"ל בתשו' סי' תתקצ"ז וז"ל ואלו נעשה עליו אפוטרופוס אינו רשאי למסור לו עד שיגדיל ואם עשה כן ה"ז כאפוטרופוס שמפסיד דמשלם לדעת רבינו האי ז"ל אבל לדעת האחרונים ז"ל פטור דדילמא ממנע אא"כ מינהו בי"ד ולהם שומעין ע"כ הרי להדיא לדעת האחרונים אלו יש חלוק בין מינהו אבי יתומים למינהו בי"ד וכדעת הרמב"ן ומכאן הו"ל להרב ז"ל להוכיח דסברת הרמב"ן לאו סברא יחידית היא. וממ"ש הרשב"א ולהם שומעין הקשה מרן ב"י ז"ל בסי' ר"ז סכ"ז למ"ש הרב המגיד ז"ל משם הרמב"ן דס"ל כסברת רבינו האי ז"ל וכמו שציין מרן החבי"ב ז"ל ואף שאין אותו לשון ממש בס' משפט צדק ח"ב סי' פ' אחר שהביא מה שהקשה מרן כתב וז"ל והנה בתשובות הדפוס הנמצאות בסי' אלף ק"ו כתב וז"ל אמת שאפוטרופוס חייב בפשיעה כמו שמוכיח הר"ר שמואל מפ' המפקיד מעובדא דבקרא וכו' יעו"ש כנראה שרצה להקשות מתשובה זאת לתשובה שהביא מרן ז"ל ולענ"ד לא מקשי מידי דההיא תשובה אינה מהרשב"א אלא ממהר"מ ז"ל שכן מר חתים עלה וכן הביאה המרדכי בפ' המפקיד ומביאו מרן בסי' הנ"ל סמוך לזה אמת

כי מרן ז"ל לא הביא הך שכתב מהר"מ דאפוטרופוס שפשע חייב מ"מ אין משם שום הוכחה לאחד משני צדדים.

ודע שראיתי למהרשד"ם ז"ל בחלק יו"ד סי' קל"ז שכתב וז"ל ולענין הדין הב' והוא אם חייב אפוטרופוס וכו' נראה שיש ג' מחלוקות בין הפוסקים שיש קצת מהם אמרו שהוא פטור והוא דעת ר' חיים הכהן כמ"ש התוס' ויש קצת אחרים שסוברים כן אמנם ר"י ז"ל כתב שהוא חייב בין מינהו אבי יתומים הסברא ג' היא דעת הרמב"ם שכת' דמינהו אבי יתומים פטור ומינהו בי"ד חייב וא"כ בנדון דידן נתמנה מאת בי"ד וא"כ נמצא שר"י והרא"ש והרמב"ן ורבינו האיי ז"ל כולם מסכימים שחייב בפשיעה וכן נראה שכן דעת מהר"י קולון בשורש כ"ג וגם אני אומר שאפשר שאפי' הר' חיים יודה בנדון דידן שחייב ראובן דעד כאן לא פטר הר"ח ז"ל אלא כשפשע בשמירה שלא שמר כדרך השומרים אבל זה שהזיק בידים ומסר האזור ביד מי שהיה לו שייכות בו בהא ודאי כו"ע מודים שהאפוטרו' חייב עכ"ל בקיצור. והנה מ"ש בסברת הר"ח ז"ל ויש קצת אחרים שסוברים כן זה לא ידעתי ולא ראיתי לשום אחד מהפוסקים דסברי כן אלא כולם תפסו לסברת הר"ח ז"ל דפוטר כל מין אפוטרופוס סברא יחידית ועוד דא"כ איך ולמה חייבו לאפוטרופוס מדין פושע אפי' מינהו בי"ד הא שפיר מצי לומר קים לי כר"ח וקצת אחרים שפוטרים מפשיעה ואפי' מינהו בי"ד לפי מ"ש לעיל מזה ואי לא דמסתפינא הייתי אומר דהך דיש קצת אחרים שסוברים כן שכתב הוא ט"ס. ועוד אני מסתפק בדברי הרב ז"ל שכתב וכן נראה שכן דעת מהר"י קולון בשורש כ"ג וכו' דמה הבין בדברי מהריק"ו ז"ל דקאי בשיטת ר"י ורבינו האיי ז"ל דבכל אפוטרו' חייב בפשיעה או ס"ל כהרמב"ן דדוקא אפוטרו' שמינהו בי"ד הוא דחייב ונדון מהריק"ו ז"ל מינהו בי"ד הוה וראיתי לו בתשו' חו"מ סי' שמ"ט שכתב וא"כ כיון שרבינו האיי והרשב"א ומהר"מ והרא"ש ז"ל ומהריק"ו ז"ל מסכימים לדעתם שהאפוטרו' חייב בפשיעה כך היה נראה לעשות הלכה למעשה עכ"ל משמע שהבין דדעת מהריק"ו ז"ל אפי' אפוטרו' שמינהו אבי יתומים חייב דהא בנדון הרב ז"ל היה אפוטרו' שמינהו אבי יתומים וצירף עמהם למהריק"ו.

אלא דהא קשה לי עליה דמהריק"ו ז"ל דא"כ איך חייבו בנדון שלו לאפוטרופוס כיון דאיכא סברת ר"ח והרמב"ן דסברי דמינהו אבי יתומים דפטור שפיר מצי המוחזק לומר קים לי ומה גם שהוא הממציא לנו כלל קים לי כנודע. והרב משפט צדק בח"ב סי' ז' כתב דנדון מהריק"ו היה באפוטרופוס שמינהו בי"ד דבהא לא מצי לומר קי"ל דליכא אלא ר"ח לחוד ועוד י"ל לדעת מהרשד"ם ז"ל בסי' שמ"ט שהביא למהריק"ו דקאי בשיטת ר"י ודעמיה דסבירא להו דחייב ואלו בסי' שכ"א כתב אפי' לדעת הרב חיים ז"ל שפטור

הכא חייב דמה שהוא פטור בפשיעה דשמירה אבל לאבד בידים לכו"ע חייב והרב מהריק"ו בשורש כ"ג כתב וכו' וא"כ כל שכן וק"ו לאבד בידים ממש ע"כ נראה דמה שחייבו מהריק"ו הוא משום דאפי' להר"ח בכהאי גוונא חייב ודלא כמ"ש בסי' שמ"ט ועי' במהר"י הלוי ז"ל כלל ט' סי' ע"ג שהקשה ממה שפסק בחו"מ סי' שמ"ט כרובא דרבוותא למה שפסק בסי' שי"ד נראה בהיפך שכדאי הם הרמב"ן והר' חיים אילני תקיפי נינהו למסמך עלייהו ושלא להוציא ממון נגד סברתם ונגד סברת רי"ו שכתב ומינהו אבי יתומים פטור אפי' מפשיעה יעו"ש שהניחו בתימה.

עוד כתב מהרשד"ם ז"ל בסי' שי"ד וז"ל אך בנידון דידן כדאי הם הרמב"ן ור"ח אילני תקיפי נינהו למסמך עלייהו שלא להוציא ממון נגד סברתם ונגד סברת רבינו ירוחם בנתיב כ"ו ח"א וז"ל וראשון נראה עיקר שאינו חייב אלא וכו' ופטור מגנבה ואבידה ומינהו אבי יתומים פטור אפי' מפשיעה ע"כ הנה מכאן נראה שדעת רי"ו הוא כדעת הרמב"ן דמחלק בין מינהו בי"ד למינהו אבי יתומים אלא דחולקים לענין גנבה ואבידה ואילו בסי' ש"ב כתב וז"ל וכן במה שטוען האפוטרופוס שהכניס המעות בשותפות נראה בבירור דלא מיבעיא לדעת ר"ה ז"ל והנמשכים אחריו שמחייבין את האפוטרו' בפשיעה שזה חייב וכמ"ש הסכמת הרא"ש והרשב"א וכ"כ רבינו ירוחם בנתיב כ"ו שכן הוא עיקר אלא אפי' לדעת הפוסקים דס"ל דמינהו אבי יתומים פטור מפשיעה מ"מ בנדון דידן אפשר דכו"ע דדוקא מפשיעה שלא שמר כדרך השומרים בהא הוא דפליגי אבל במאבד בידים כו"ע מודו שחייב וכו' הרי שצירף לרי"ו עם רובא דרבוותא דאין הפרש לדעתם בין מינהו בי"ד למינהו אבי יתומים היפך מ"ש בסימן שי"ד שצירף לדעת הרמב"ן וכו' ועיין בש"ך בסי' ר"צ מ"ש בדברי ר' ירוחם הלזו ודוק.